

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.143/2009/49. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2010. január 14. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

ítéletet:

A több emberen, sok ember életét veszélyeztetve elkövetett emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt az I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2008. október 29. napján kihirdetett 6.Fk.737/2006/163. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában megváltoztatja a következők szerint:

II.rendű, III.rendű, IV.rendű és VI.rendű vádlottak garázdaság bűntetteként értékelt cselekménye a Btk. 271. §-a (2) bekezdésének b/ pontja szerint is minősül.

IV.rendű vádlott terhére megállapított testi sértés bűntette kísérletének a helyes minősítése Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének jelzett részét helybenhagyja.

A fellebbezési eljárásban 18 000 (tizennyolcezer) Ft bűnügyi költség merült fel, melyből III.rendű vádlottat 12 000 (tizenkettőezer) Ft, IV.rendű és VI.rendű vádlottakat pedig személyenként 3000 (háromezer) Ft terheli.

Felhívja az elsőfokú bíróságot, hogy VI.rendű vádlott büntetéseit összbüntetésbe foglalásának lehetőségét vizsgálja meg.

II.rendű vádlott lakcíme: ..., személyi igazolványának a száma:

IV.rendű vádlott tartózkodási helye:

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság ítélete ellen I.rendű vádlott védője elsődlegesen a tényállás téves megállapítása, megalapozatlanság miatt, felmentés céljából jelentett be fellebbezést, másodsorban a büntetés enyhítése végett.

II.rendű vádlott és a védője felmentés érdekében élt perorvoslattal, amelyet a védő írásban is indokolt. Álláspontja szerint II.rendű vádlott tevékenysége, szerepe csak és kizárólag a tömeg észlelhető, fenyegető és jogellenes támadásának idejére korlátozódott, így cselekedete során jogos védelmi helyzetben volt.

III.rendű vádlott és a védője elsődlegesen a tényállás részben téves megállapítása miatt, felmentés végett fellebbezett. A védő a másodfokú tárgyaláson előadott perbeszédében álláspontját kifejtve arra hivatkozott, hogy védence jogos védelmi helyzetben vett részt a cselekménysorban, ezért esetében a Btk. 29. §-ának (1) bekezdésében rögzített büntethetőséget kizáró ok áll fenn.

IV.rendű vádlott és a védője bűncselekmény hiányában történő felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést, míg a védő a másodfokú tárgyaláson a perbeszédében másodlagosan a büntetés enyhítésére is indítványt tett.

Fk. I.rendű vádlott és a védője bizonyítottság hiányából történő felmentés céljából éltek jogorvoslattal.

VI.rendű vádlott a büntetés enyhítése, míg a védője elsősorban felmentés, másodsorban a büntetés lényeges enyhítése érdekében nyújtottak be fellebbezést.

Az ügyész valamennyi vádlott vonatkozásában tudomásul vette a határozatot.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában - a védelmi jogorvoslatokat alaptalannak tartva - a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

VII. r., IX. r., valamint X. r. vádlottak vonatkozásában az ítélet a kihirdetése napján - 2008. október 29-én -, míg VIII. r. vádlott esetében - a fellebbezés visszavonása folytán - 2009. február 25. napján jogerőre emelkedett, ezért rájuk a Be. 349. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülbírálat nem terjedt ki.

Az ítéltábla a jogorvoslattal érintett vádlottak vonatkozásában a Be. 348. §-ának (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

A másodfokú bíróság a Be. 361. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel nyilvános ülést tűzött, azonban az első fokú ítélet kihirdetésekor az ismeretlen helyen tartózkodó I.rendű vádlottal szemben kibocsátott elfogató parancs ezen eljárási cselekmény időpontjáig nem vezetett eredményre, amelyről az ítéltábla tájékoztatta az ügyészt. A fellebbviteli főügyészség Bf.335/2006/17-I. szám alatt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság I.rendű vádlottal szemben a tárgyalást a Be. XXV. fejezetében írt szabályok szerint a távollétében folytassa le.

Az ítéltábla a Be. XXV. fejezetében írtakat alkalmazva tárgyalásra tért át. Ennek során megállapította, hogy a megyei bíróság a büntető eljárási szabályokat betartva - a vád tárgyává tett cselekmények jellegéből és elkövetési módjából adódóan - igen széleskörű bizonyítást folytatott le. Beszerezte a büntető ügy elbírálása szempontjából szükséges és lehetséges bizonyítékokat, amelyeket mérlegelési körébe vont. A bizonyítékokat értékelő

tevékenységéről indokolási kötelezettségének teljeskörűen eleget téve, magas színvonalon számot adott.

A nagyszámú tanúvallomás, a szakértői vélemények, továbbá a vádlottak egymásra tett terhelő nyilatkozatának összevetésével a logika szabályait szem előtt tartva meggyőző indokokkal vetette el a terheltek bűncselekmény elkövetését tagadó védekezését. Értékelő, mérlegelő tevékenysége során a felmerülő legcsekélyebb kételyt - a Be. 4. §-ának (2) bekezdésében rögzítetteknek megfelelően - mindig a vádlottak javára vette figyelembe.

Az iratok tartalmára tekintettel a Be. 352. §-a (1) bekezdésének a/ pontja alapján - részben leírási hibák következtében - a tényállás pontosítása, helyesbítése, kiegészítése szükséges a következők szerint:

Az I.rendű és II.rendű vádlottak vonatkozásában feltüntetett Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság ítéletét a Debreceni Ítéltábla a 2008. november 12. napján kelt Bf.II.303/2008/49. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

VI.rendű vádlott esetében a Szolnoki Nyomozó Ügyészség határozata a vádemelés elhalasztásáról 2008. évben kelt. Az elsőfokú határozat 11. oldalának 1. bekezdésében rögzített ítélet ügyszámja helyesen 4.B.1500/2006/22.

Ugyanezen vádlott vonatkozásában a Szolnoki Városi Bíróság a 2008. december 19. napján jogerős 4.Bk.707/2008/2. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta a Szolnoki Városi Bíróság - az elsőfokú határozatban már feltüntetett - 12.B.74/2005/43. számú, a 10.Fk.257/2005/54. számú, valamint a 4.B.1500/2006/22. számú alapítéleteit, s mint különös visszaesővel szemben 1 év 1 hónap 20 nap börtön-büntetés állapított meg.

VI.rendű vádlott a jogerős büntetéséből 2009. november 29. napján szabadult volna, azonban a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság az előtte hivatalos személy elleni erőszak büntette és más bűncselekmények miatt 1.Bf.993/2009. szám alatt folyamatban lévő büntető ügyben 2009. november 12. napján elrendelte az előzetes letartóztatását. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 1.Bf.993/2009/2. számú végzése 2009. december 15. napján emelkedett jogerőre a Debreceni Ítéltábla Bkf.III.739/2009/2. számú határozatával.

1.sz. sértett a bal hónaljárok elülső-felső harmadában szenvedett sérülést, míg a bal tüdő áthatoló sérülése a felső lebenyen keletkezett (ítélet 15. oldal 5. bekezdés).

1.sz. sértett a kórházba szállítás közben belehalt a sérüléseibe.

2. sz. sértett a bal csípőlapát sérülését szenvedte el (ítélet 16. oldal 3. bekezdés).

3. sz. sértettnek a jobboldali csípő tájékon az alsó borda alatti bemeneti nyílás mérete 0,5-1 cm (ítélet 16. oldal 4. bekezdés).

4. sz. sértett a bal könyök belső oldalán szenvedett roncsolt szélű sebzést (ítélet 16. oldal utolsó bekezdése).

5.sz. sértett kezének funkciókárosodása abban nyilvánul meg, hogy nehezebb tárgyak megfogása nem, vagy alig lehetséges, a kéz ökölképzése nem kivitelezhető.

6.sz. sértett a bal farpofája régiójában, valamint a bal comb középső harmadában a hátsó felszínen szenvedett roncsolt szélű bőrsebzéseket.

A bal felkar felszínén lévő bemeneti nyílástól 5 centiméternyire idegen test volt, amelyet műtéti úton eltávolítottak (ítélet 17. oldal utolsó bekezdése).

7.sz. sértett műtéti ellátása során a jobb belboka mögül a repeszdarabokat eltávolították, de a bal combjában lévő annak veszélyessége folytán érintetlenül hagyták.

8.sz. sértett nyílt sípcsont és szárkapocs-csont törését a bal lábon szenvedte el (ítélet 18. oldal 3. bekezdés).

9.sz. sértett az alsó háti csigolyák magasságában szenvedett bőrsebzést (ítélet 19. oldal 4. bekezdés 1. sor).

10.sz. sértettnek a lapocka alatt volt 5 Ft-os nagyságú hámphorzsolós sérülése (ítélet 19. oldal 5. bekezdés 1. sor). E sértettnél maradandó testi fogyatékoság nem volt megállapítható.

X. r. vádlott, továbbá 11.sz. sértettek vonatkozásában maradandó testi fogyatékoság, súlyos egészségromlás nem alakult ki.

Az ítélet 22. oldal 1. bekezdésében az M.52 típusú kézigránát robbanóanyag és robbantószer egyesítésével létrehozott robbantókészülék, míg ugyanezen oldal 2. bekezdésének 2. sorában a kaliber helyes megnevezése 22 Long Rifle.

Az így kiegészített és pontosított tényállás mindenben megalapozott, ezért a Be. 352. §-ának (2) bekezdésében írtakra figyelemmel a másodfokú eljárásban irányadó.

Az ítélet indokolása (22. oldal utolsó előtti bekezdés) úgy helyesbítendő, hogy a "A" és "B" családok készültek megtámadni a "C" családot, illetve a "C" családnál tartózkodó személyek egyikénél sem volt lőfegyver, sem robbanóanyag. A 23. oldal 2. bekezdésében feltüntetett ... neve helyesen

A 25. oldal 4. bekezdéséből mellőzi az ítélőtábla a „gázpisztollyal” kifejezést, mivel a 24. számú tárgyalási jegyzőkönyv 19. oldal 4. bekezdése ilyet nem tartalmaz.

A 32. oldal 3. bekezdés 2. sorában a ... utca ... utcára helyesbítendő.

Mellőzi a másodfokú bíróság a 38. oldal utolsó bekezdés utolsó mondatát, mivel a 24. számú tárgyalási jegyzőkönyv 75-76. oldala 1.sz. tanú ilyen értelmű kijelentését nem tartalmazza.

A 48. oldal utolsó bekezdésében a „botra erősített kaszaél” a helyes kifejezés, míg IX. r. vádlottnál nem lapát, hanem kapa volt az eszköz.

Az 58. oldalon az utolsó bekezdésben rögzített tanú neve helyesen

Az ítélet tábla mellőzi az ítéletből 2.sz. tanú nyomozati vallomásra történő hivatkozásokat, mivel annak ismertetését a tárgyalási jegyzőkönyv nem tartalmazza. E tanú nyomozati vallomása ismertetésének hiánya ugyanakkor nem volt kihatással az ítéleti tényállás megállapításaira, mert az elsőfokú bíróság a tárgyaláson őt megfelelő részletességgel kihallgatta.

Szintén mellőzi a másodfokú bíróság III.rendű vádlottnak a nyomozás során tanúként tett vallomásra történt utalásokat, hivatkozásokat, mivel a megyei bíróság azt az eljárása során ugyancsak nem ismertette.

Megjegyzi az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság 3.sz. tanúvallomását nem kirekesztette a bizonyítékok sorából, ahogy az ítélet indokolása tartalmazza, hanem nem fogadta azt el. A Be. 84. §-a értelmében a tanúvallomás bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe - azaz ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből -, ha a Be. 83. § és 85. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megsértésével történt a kihallgatás. Jelen esetben ez fel sem merült, így a megyei bíróság értékelte e tanú vallomását és ennek során úgy foglalt állást, hogy azt nem fogadja el. Ezzel szemben a bizonyítékok köréből kirekesztett tanúvallomás értékelésére nem kerülhet sor, azt úgy kell tekinteni, mintha nem is létezne.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést az érintett vádlottak bűnösségére és a cselekmények jogi minősítése is jórészt törvényes.

A vádlottak által elkövetett cselekménysor a város sűrűn lakott belterületén fényes nappal, mintegy 3/4 óra alatt történt és nagyszámú embert érintett. A vádlottak ütő, szúró, vágó eszközökkel felfegyverkezve, részben lőfegyver alkalmazásával követték el tettüket, melynek során I.rendű vádlott az utcán tartózkodó mintegy 30-50 ember közé éles kézigránátot hajított, amely felrobbant. Mindez pánikot, rémületet keltett és a másodfokú bíróság álláspontja szerint a köznyugalom súlyos megzavarásával járt, mivel a megbotránkozás, riadalom olyan mértéket öltött, amely nagyszámú állampolgárt, kívülállókat is érintett.

Az ítélet tábla ezért a fellebbezéssel érintett II.rendű, III.rendű, IV.rendű és VI.rendű vádlottak garázdaság bűntetteként értékelt cselekményét - a megyei bíróság ítéletében rögzített csoportos elkövetés, mint minősítő körülmény mellett - a Btk. 271. §-a (2) bekezdésének b/ pontja szerint a köznyugalmat súlyosan megzavarva elkövetettként is minősítette.

A Btk. 2. §-ára figyelemmel az elkövetéskor hatályos Büntető törvénykönyvet alkalmazva a vádlottak cselekménye nem minősíthető eggyel súlyosabban [a 2009. február 1. napjától hatályos Btk. 271. § (3) bek.].

A megyei bíróság az ítélet rendelkező részében és az indokolásban sem rögzítette IV.rendű vádlott vonatkozásában a testi épséget sértő cselekmény pontos minősítését, ezért az ítélet tábla a Btk. 170. § (1) bekezdését is feltüntette. Ez azért szükséges, mert a testi sértés fogalma a törvényhelyen belül kizárólag e bekezdésben nyer megfogalmazást.

I.rendű vádlott élet elleni cselekménye kapcsán a másodfokú bíróság szükségesnek tartja rögzíteni - mivel az ítélet indokolásából ez kimaradt -, hogy azt e vádlott egyenes szándékkal követte el. A kézigránát eldobásakor - amelynek hatása köztudomású - I.rendű vádlott kívánta a bekövetkező robbanás közelében tartózkodó személyek halálát, ezért szándéka a Btk. 13. §-ának I. fordulata szerinti egyenes és nem eshetőleges volt.

Az elsőfokú bíróság a vádlottak cselekményét teljes körben körültekintő vizsgálat alá vonta az azt megelőző közvetlen előzményekkel együtt. A cselekménysort elemezve - a bírói gyakorlattal is megegyező - helyes jogi álláspontra jutott, amikor úgy foglalt állást, hogy a vádlottak egyike sem cselekedett jogos védelmi helyzetben. Az e körben rögzített indokokat az ítéletábra is osztja.

Mindezek alapján a védelem evonatkozásban kifejtett jogi érvelése nem foghatott helyt. A fellebbezések egyebekben az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadják, amelyek megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetnek, mert a bizonyítékok eltérő mérlegelésére a másodfokú bíróságnak ez esetben nincs törvényes lehetősége. Ebből következően az érintett vádlottak bűncselekmény, illetőleg bizonyítottság hiányában történő felmentésére irányuló védelmi perorvoslatok sem foghattak helyt, hiszen a védők a bizonyítékok eltérő értékelésével jutottak erre a jogi álláspontra.

A megyei bíróság feltárta a vádlottak javára és terhére figyelembe vehető bűnösségi körülményeket, amelyek azonban kiegészítendők, helyesbítendők a következők szerint:

A „kiemelkedő tárgyi súly” külön súlyosító körülményként nem értékelhető, ezért azt az ítéletábra I.rendű vádlott esetében mellőzte.

II.rendű, III.rendű, IV.rendű és VI.rendű vádlottak terhére kell értékelni a társtettesi elkövetést, míg VI.rendű vádlott esetében további súlyosító körülmény, hogy büntetőeljárás hatálya alatt követte el a terhére rótt bűncselekményt és az szintén garázdaság büntette miatti felelősségrevonással zárult.

IV.rendű vádlott esetében további enyhítő körülmény, hogy a testi épség elleni cselekmény kísérleti szakban maradt, míg VI.rendű vádlott nem egy, hanem két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

I.rendű vádlott kivételével valamennyi vádlott vonatkozásában enyhítő hatása van az időmúlásnak. I.rendű vádlott esetében a terhére megállapított többszörösen minősülő élet elleni bűncselekmény büntetési tételére tekintettel az elkövetéstől a jogerős elbírálásig eltelt közel négy és fél év - amely egyrészről e vádlottnak róható fel - nem olyan időtartam, amelynek enyhítő hatást kell tulajdonítani.

Az ítéletábra álláspontja szerint a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések - figyelemmel részben a halmazatra, a bűnösségi körülményekre, azok nyomatékára - nem tekinthetők eltúlzottnak. I.rendű vádlott élet elleni cselekménye többszörösen minősül, továbbá a halálos eredményen túl tizenhat személy sérült meg - e

vádolt cselekvősege folytán -, akik közül ketten közvetlen életveszélyes állapotba kerültek, míg öt főnek maradandó testi fogyatékossgal gyógyultak a sérülései. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által alkalmazott határozatlan idejű - életfogytig tartó - szabadságvesztés I.rendű vádlott esetében szükséges a büntetési célok eléréséhez. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása is törvényes.

A garázdaság büntetében érintett vádlottak cselekményének minősítése még egy minősítő körülmény megállapításával bővült. Velük szemben a börtön-büntetés mértékének enyhítésére ezért a másodfokú bíróság nem talált lehetőséget, ahogy ekörben az igen terhelt előélettel rendelkező VI.rendű vádlott esetében sem, figyelemmel a kezdeményező és vezető szerepére is.

V.rendű vádlott büntetése szintén arányban áll az általa elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyával, bűnösségi körülményeivel és - fiatal kora ellenére - személyében rejlő társadalomra veszélyesség fokával, ezért annak enyhítése nem lehetséges. Tekintettel arra, hogy e vádlott a bűncselekmények elkövetésekor 16. életévét nem töltötte be, így vele szemben helyesen került sor a szabadságvesztés végrehajtásának a felfüggesztésére, amelynek hosszabb mértékével az ítélőtábla teljes egészében egyetért.

VI.rendű vádlottal szemben a kitiltás mellékbüntetés alkalmazása ugyancsak helyes volt. E vádlott 1996-tól folyamatosan, több ízben volt büntetve köznyugalom elleni bűncselekmény elkövetése miatt, de elítélték őt élet és testi épség elleni, valamint vagyon elleni bűncselekmény miatt is. A jelen cselekményben játszott kezdeményező, szervező szerepe a családi kapcsolatokban betöltött vezető szerepét támasztja alá. Mindezekből pedig lesűrhető, hogy e vádlott Jász-Nagykun-Szolnok megye területén való tartózkodása veszélyezteti a köznyugalmat, ezért kitiltása e közigazgatási területről szükséges, melynek maximum tartamban való meghatározása a társadalmi normákkal való folyamatos szembehelyezkedése miatt törvényes.

Az ítélet 67. oldal utolsó bekezdésében az állam terhén maradó bűnügyi költségről szóló rendelkezés jogszabályi alapját az ítélőtábla a Be. 339. §-ának (1) bekezdésére helyesbíti.

Az eddig kifejtettekre figyelemmel az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a Be. 372. §-ának (1) bekezdése alapján - a rendelkező részben írtak szerint - megváltoztatta, míg egyéb helyes és törvényes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a bűnjelekkel kapcsolatban idézett Legfelsőbb Bírósági döntés (ítélet 66. oldal utolsó bekezdés) időközben a BH. 296. szám alatt 2008. évben közzétételre került.

A fellebbezési eljárásban III.rendű, IV.rendű és VI.rendű vádlottak tekintetében felmerült bűnügyi költség viselésére a másodfokú bíróság a Be. 381. § -ának (1) bekezdése alapján kötelezte e vádlottakat, egyben rögzítette II.rendű vádlott időközben megváltozott lakóhelyének a címét, valamint új személyi igazolványának a számát, továbbá IV.rendű vádlott tartózkodási helyének a címét.

Végezetül az ítéltábla VI.rendű vádlott esetében - figyelemmel időközbeni elítéléseire - felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy e vádlott büntetéseit összbüntetésbe foglalásának lehetőségét vizsgálja meg.

D e b r e c e n , 2010. január 14.

. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Elek Margit sk. a tanács tagja

Z á r a d é k :

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 6.Fk.737/2006/163. számú ítélete I.rendű vádlott, II.rendű vádlott, III.rendű, IV.rendű, V.rendű vádlott és VI.rendű vádlottak vonatkozásában a másodfokú ítéletben írt változtatásokkal jogerős és V.rendű vádlott szabadságvesztése kivételével végrehajtható.

D e b r e c e n , 2010. január 14.

. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

- kiadó -